1847.

No. 92

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 16 NOVEMBER.

BEKENDMAKING
aan de Schipperij.

Ten gevolge van eenige te doene noodige herstellingen aan de Draaibrug te *Galamadammen* nabij *Koudum*, wordt bij deze aan de belanghebbende Schippers bekend gemaakt, dat de passagie of doorvaart van schepen met *staande* masten door die brug, voor eenigen tijd, en wel van af den 15 dezer tot nadere bekendmaking, gestremd of afgesloten zal zijn.

Leeuwarden, den 11 November 1847. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 12 November 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 11,66.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 195,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood*	- 195,00.

Leeuwarden, den 13 November 1847. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 10 *November*. Een aanzienlijk landeigenaar van Islay (Schotland), de Heer *Campbell*, is met 600,000 £ failliet gegaan. Speculatiën op landerijen, en in spoorweg-aandeelen hebben zulks te weeg gebragt. De *Liverpool Albion* zegt tevens dat een groot Heer in het graafschap Lanarc, die een groot belang had in onderscheidene spoorweg- en groote industriële ondernemingen, insgelijks zijne betalingen gestaakt heeft. Een baron van hetzelfde graafschap, Sir *Wyndham Carmichael Austruther*, koopman in timmerhout, heeft almede opgehouden te betalen.

— Terwijl in vele streken van Ierland de stelselmatige weigering van de betaling der armen-belasting voortduurt, is dezer dagen bij Kantuck, in het zuiden van dat land, onder de behoeftige bevolking een bedenkelijk oproer uitgebarsten, hetwelk ten doel had, om het armen-huis te vernielen, en langs dien weg te bewerken, dat de behoeftigen niet meer in zoodanig gesticht vereenigde maar allen voortaan in hunne huizen bedeeld zouden worden. De woedende volksmenigte, welke het genoemde gesticht bestormde, heeft ook op de ter bescherming van hetzelve toegesnelde afdeeling militairen een aanval gedaan, maar is ten laatste, ofschoon niet zonder veel moeite, met de bajonet verdreven.

— Zie hier een ontwerp, dat alles wat tot heden ten dage door behulp der electrische telegraaf is uitgevoerd, verre achter zich laat. De Heer *Partington*, professor in de mecanieke philosophie, heeft in eene zitting van het instituut van werktuigkundigen te Windsor, aangekondigd, dat alle voorloopige beschikkingen genomen waren, om Londen door eene telegraphische lijn met de hoofdstad van Oostenrijk te verbinden, zoodat de nieuwstijdingen van Weenen naar Londen (omstreeks 1,335 kilometers van elkander verwijderd) in weinige seconden zullen worden overgebragt.

De electrische lijnen zullen over het kanaal en door het Fransche grondgebied gelegd worden. Reeds heeft men de toestemming ontvangen der verschillende gouvernementen, door wier grondgebied deze telegraphische lijnen loopen moeten. De daarstelling dezer telegraaf zal in 18 maanden of hoogstens in 2 jaren gereed zijn en alsdan in werking gebragt worden.

— Te Canton duren de twisten tusschen de Europeanen en inboorlingen over den grond, welke men, krachtens de tractaten moest afstaan, nog voort. *The Friend of China* zegt, dat het nimmer mogelijk zal zijn in goede verstandhouding met de Chinezen te leven en dat het voor Engeland gemakkelijker is zich van China meester te maken en het vervolgens te beheerschen, dan de bewoners van dit land te noodzaken hunne aangegane verbindtenissen niet te schenden.

— Wie zal zich de Siamesche tweelingen niet herinneren, die, na een rijken oogst van goud en bankpapier in Engeland en Frankrijk gemaakt te hebben, zich naar de Vereenigde Staten begeven hebben, waar beiden in het huwelijk getreden zijn, ondanks de zeldzaamheid hunner constructie? Deze beide broeders, *Chang* en *Eng*, woonden nog in de maand Augustus jl. op eene pachthoeve, welke zij te Mount-Airy (Zuid-Carolina) gekocht hebben. Ieder der broeders is vader van onderscheidene kinderen, en hunne vrouwen, die ongeveer 25 jaren oud zijn, schijnen zeer verstandig te zijn. Zij hebben bij hunnen naam nog dien van *Banker* gevoegd. Bij tusschenpoozen wonen zij nu eens te Mount-Airy dan weder op hunne plantaadje in het graafschap Wilkei. Zij scheppen veel behagen in den landbouw, en doen hun best eene goede rente van hunne landerijen te maken. Dikwerf ziet men hen, met vrouwen en kinderen, in de kerk der Doopsgezinden verschijnen. Beiden genieten eene volmaakte gezondheid en leven in de meest gewenschte eensgezindheid. Intusschen is een van beiden, gelijk men weet, krachtiger van aard dan de andere, zoodat zijn broeder, die door een onverbreekbaren band aan hem verbonden is, zich verpligt ziet hem overal te volgen. Thans zijn zij 37 of 38 jaren oud.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 9 *November*. Twee droevige voorvallen houden de algemeene aandacht bezig. Vooreerst de dood van den graaf *de Bresson*, Fransch gezant bij het hof der beide Sicilien. Den 2 dezer, des morgens ten zes ure, heeft men den graaf te Napels in zijn bed vinden liggen, badende in zijn bloed en met eene breede wonde aan den hals, welke men onderstelt, dat door een scheermes veroorzaakt is. Deze treurige gebeurtenis is door de paketboot *Oceanie*, welke te Marseille aangekomen is, aangebragt, zonder dat wij eenige verdere bijzonderheden weten.

Het andere voorval heeft te Parijs plaats gehad. De graaf *Mortier*, Fransch gezant te Turijn, is krankzinnig geworden, en men heeft hem Zondag ll. naar een maison de santé moeten brengen. Reeds sedert eenigen tijd merkte men bij den heer *Mortier* verschijnselen op van deze vreeselijke ziekte, daar hij bij herhaling en zonder eenigen grond daden van geweld bedreef. Zondag morgen schreef hij, na zich met zijne beide kinderen in eene kamer van het hôtel Chatam, waar hij zijn verblijf hield, opgesloten te hebben, een brief aan zijne vrouw en aan een zijner vrienden, beide nagenoeg in denzelfden geest, en waarin hij zeide, dat binnen weinige oogenblikken hij en zijne kinderen zouden opgehouden hebben te leven. Dadelijk werd de prefect van policie hiervan verwittigd, die zich naar het hôtel Chatam begaf, en aldaar vervolgens ook den kanselier ontmoette; want de heer *Mortier* is lid van de kamer der pairs. De heer *Mortier* bevond zich in zijne kamer, waar hij zich gebarricadeerd had, en met een scheermes gewapend, dat hij voor zijne kinderen zwaaide, of waarmede hij dreigde zich zelven om het leven te brengen, deed hij allerlei buitensporige taal hooren. Men moest wel tot een besluit ten zijnen aanzien komen; men sprak hem vriendelijk aan, maar hij antwoordde met onsamenhangende en gruwelijke woorden, en hierop zich tot zijn zoon, welken hij onder de knie hield, rigtende, zeide hij, dat hij moest sterven. Het ongelukkig elfjarige kind riep uit, dat het niet wilde sterven, en weende terwijl het zich verdedigde. Vervolgens zijn dochtertje van 8 jaren aansprekende, vraagt hij haar of zij hem wilde volgen en met hem sterven. De arme kleine antwoordt met hare zachte stem, dat zij wel met haren vader wil sterven, en het scheen alsof hij zich werkelijk gereed maakte om zijn gruwelijk opzet te volvoeren. De personen, die buiten de deur deze afschuwelijke woorden hoorden, ijsden van ontzetting; een woord, eene beweging konden den arm, dien de krankzinnigheid in beweging zette of tegen hield, doen toeslaan. Dit angstige tooneel duurde bijna drie uren. Bij de deur stonden als door schrik verlamd, de gravin *Mortier*, de kanselier *Pasquier* en de heer *Delessert*. Eindelijk na een langdurig en pijnlijk overleg, na eene vreeselijke verwachting, stilte en onderhandeling, is men de kamer binnen gekomen, door eene verborgen deur, welke men zonder geraas opende. De kanselier en de prefect van policie traden binnen en waren gelukkig genoeg om de onnoozele kinderen uit de kamer en naar hunne moeder te kunnen brengen. De heer *Mortier* hield nog altijd zijn scheermes in de hand en niets kon hem bewegen om het uit de hand te leggen. Van tijd tot tijd maakte hij eene beweging als of hij zich den hals wilde afsnijden; ook dit tooneel duurde nog drie vierde uurs. Hij klaagde hevig over de vervolgingen, waaraan hij naar zijn zeggen bloot stond, en beschuldigde den prefect van policie, dat hij zijne woning met geweld was binnen gedrongen, en den kanselier, dat hij zijne vrijheid aanrandde; over beiden zou hij zich bij den zegelbewaarder beklagen. De heer *Delessert* drong bij hem aan om een brief aan den zegelbewaarder te schrijven, welken hij zelf zou bezorgen. Dit was eene poging, om hem zijn scheermes, dat men hem niet zonder gevaar kon ontweldigen, uit de hand te doen leggen. Hij toonde zich bereid om dien brief te schrijven, maar op voorwaarde, dat de prefect zich op eenigen afstand hield. De zegelbewaarder, die van alles verwittigd was, heeft dadelijk den heer *Mortier* geantwoord, dat hij hem verzocht bij hem te komen om over zijne bezwaren te spreken. Deze heeft eindelijk besloten zijne woning te verlaten en op den trap zijn scheermes toegedaan en in zijn zak gestoken. Op de binnenplaats heeft men zich van hem meester gemaakt in tegenwoordigheid van den kanselier en hem dadelijk naar het gesticht gebragt.

Tot dus verre het berigt van het *Journal des Débats* over deze gebeurtenissen. Aangaande den onverwachten dood van den graaf *de Bresson* verhaalde men aan de beurs, dat de genoemde diplomaat een twist had gehad met den graaf *Trapani*, die zoo langen tijd een der mededingers naar de hand van Koningin *Isabella* is geweest; men voegde er bij, dat deze oneenigheid tot dadelijkheden was overgeslagen, en dat ten gevolge daarvan de gezant zich om het leven had gebragt. Verder had men heden te Parijs het berigt uit Napels ontvangen, dat op verzoek van den heer *de Lutheroth*, eerste secretaris bij het Fransche gezantschap te Napels, de regering der beide Sicilien een onderzoek had gelast en een proces-verbaal zou doen opmaken van de omstandigheden, waarmede de dood van den graaf *Bresson* had plaats gehad.

Voor het overige is de graaf *de Bresson* zeer bekend door zijne diplomatische zendingen, en wordt geroemd om zijne bekwaamheid en gehechtheid aan het koninklijk huis. Te Berlijn heeft hij over het huwelijk van wijlen den hertog *van Orleans* onderhandeld en hetzelve tot stand gebragt, en hij was bij wijlen Koning *Frederik Willem III* en aan het Berlijnsche hof zeer gezien. Het ligt nog versch in het geheugen, wat de Heer de *Bresson* te Madrid heeft bewerkt, en ofschoon hij om het aldaar tot stand gebragte huwelijk van den hertog *van Montpensier* vele aanmerkingen heeft moeten verduren, heeft hij hierdoor duidelijk bewijzen van zijne bekwaamheid gegeven. Eerst na het volbrengen van zijne taak heeft hij Madrid verlaten en werd hem de post van gezant te Napels aangeboden. Men heeft hem ook de portefeuille van minister van marine aangeboden, welke hij eerst aangenomen, daarna weder geweigerd heeft. Men beweert evenwel, dat het verdriet over de door hem afgeslagene hooge waardigheid hem bijgebleven is. Zeker is het, dat zijn dood ook van politiek gewigt is, daar zijn belangrijke post moeijelijk vervuld zal kunnen worden.

De oorzaken van de zinsverbijstering van den Heer *Mortier*, wil men gedeeltelijk in politieke, gedeeltelijk in bijzondere betrekkingen vinden. Men spreekt ook van huiselijke oneenigheid. Anderen willen, dat voornamelijk de laatste concessiën van *Karel Albert*, welke eene geheele verandering in de politiek van Sardinie brengen, het verstand van den Heer *Mortier*, dat nog zoo veel aan absolutistische denkbeelden gehecht was, in de war gebragt hebben.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 10 *November*. Bij het aan de Tweede Kamer aangeboden nieuwe ontwerp van wet tot regeling van het muntwezen, is het belangrijke beginsel van éénen standaard, en wel van den *zilveren*, behouden. De Regering verklaart dienaangaande in de bij het ontwerp behoorende memorie van toelichting, dat zij niet kan aannemen, dat het verlangen om den dubbelen standaard te doen voortduren, de meerderheid der Kamer tot de verwerping van het vorige ontwerp heeft bewogen, nademaal in het jaar 1845 al de leden, ten getale van 47, welke aan het toen aangebodene ontwerp hebben deel genomen, eenstemmig het aannemen van den enkelen standaard als wenschelijk en alleen rationeel hebben beschouwd, en het stelsel van een zilveren standaard door de meesten werd voorgestaan.

Bij de behandeling van het vorige ontwerp hebben zich enkele stemmen doen hooren ten gunste van eene wet, die alléén betrekking zou hebben op de zilveren pasmunt; doch tegen het voordragen van zoodanige wet verheft zich niet alleen de innige overtuiging der Regering, die het tijdstip thans gekomen acht, om al de bepalingen van ons muntwezen bijeen te vatten en in ééne wet te verzamelen, maar ook het gevoelen der meerderheid van de leden der Tweede Kamer heeft zich te dezen te stellig verklaard, dan dat de Regering, bij het voordragen van zoodanige wet, op eenigen bijval zou meenen te mogen rekenen. Uit dezen hoofde, is het thans voorgedragene nieuwe ontwerp niet bepérkt tot de pasmunt, maar strekt hetzelve weder tot geheele regeling van het muntwezen.

Aan den anderen kant zijn bij deze nieuwe voordragt verscheidene vroeger geopperde bezwaren weggenomen. Zoo is de bedenking, die art. 23, omtrent den overgang der gouden stukken van stand- tot negotie penningen, opleverde thans opgeheven, door de bepaling, dat omtrent de gouden tien- en vijfguldenstukken binnen drie jaren nadere wettelijke bepalingen zullen worden voorgedragen, en dat die stukken inmiddels wettig betalingsmiddel zullen blijven.

Eene andere bedenking, betreffende de innerlijke waarde der pasmunt, is opgeheven, door het gewigt der 25, 10 en 5 cents stukken respectivelijk op 3 w. 575, 1 w. 400 en 0 w. 685, bij een gehalte van 640 duizendsten, te stellen. Alsdan bespaart men op een ned. pond vijfentwintigcents-stukken ongeveer *f* 2,20; op een ned. pond tiencents-stukken *f* 3,70, en op een ned. pond vijfcents-stukken *f* 5,26, hetgeen voldoende is om de fabricatiekosten dier speciën te dekken.

Wijders is thans voldaan aan den wensch, dat aan den stempel der pasmunt meer sierlijkheid zou worden gegeven. Te dien einde is nu voorgesteld, om ook de pasmunt met de beeldtenis van Z. M. den Koning te doen prijken, waardoor het echter voor eene goede uitmunting noodig wordt, zich aan de keerzijde tot eenen krans te bepalen.

Eindelijk is ook voldaan aan het verlangen, dat de bewoordingen van art. 21 en 22 (betreffende valsche en verminkte muntspeciën) zoo veel mogelijk zouden overeenkomen met die van het nieuwe Wetboek van Strafregt.

Van den 11*den*. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, van 10 dezer, ten geleide van twee ontwerpen van wet, strekkende: 1° tot regeling der uitgaven voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, en 2° tot opheffing der consent-billetten voor onbelast graan.

Zijn ontvangen twee verzoekschriften, het eene van den kerkeraad van Harderwijk, het andere van dien te Nijkerk op de Veluwe; — beide bedenkingen inhoudende tegen het wets-ontwerp, nopens de ondersteuning van behoeftigen. — Verzending aan de daartoe bestemde commissie.

De Voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen tot rapporteurs gekozen zijn voor het ontwerp van wet, nopens de regeling van het Nederl. muntwezen, de heeren: *de Monchy*, *van Rijckevorsel*, *Cost Jordens*, *Menso* en *Borski*.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering gesloten.

— Men verneemt dat het getal personen, die zich, als verdacht van zich schuldig te hebben gemaakt aan het vervaardigen of uitgeven van valsche Munt-Biljetten, thans in hechtenis bevinden, zeven bedraagt. Het zijn deze volgende: 1°. *van Straten*, Steenteekenaar; 2°. *van Balen*, Steendrukker; 3°. *Erkelens*, Metselaar; 4°. *Schulten*, Commissionair; 5°. *van der Marck*, Koek- en Ban

ketbakker; 6e. *Blok*, Boekverkooper; en 7e. *Fuldt*, Koopman. De instructie in deze zaak wordt ijverig voortgezet.

— Naar men verneemt, moet, eenige maanden geleden, bij ons gouvernement eene aanvrage tot concessie gedaan zijn, tot het aanleggen eener algemeene galvanische en telegraphische communicatie. De stad Utrecht zoude daarvan het middenpunt, en in directe verbinding met al de hoofdplaatsen van het rijk zijn, terwijl door eigen aanleg, of door aansluiting, eene communicatie met Antwerpen, Keulen, Hamburg en Londen (over den Briel naar Harwich) zou gemaakt worden. Deze onderneming heeft ten minste het voordeel, van niet een betrekkelijk zeer gering kapitaal te kunnen worden uitgevoerd, en het is te bejammeren, dat de regering ook in dit opzigt, wederom allerlei moeijelijkheden in den weg werpt, alvorens de verlangde concessie te verleenen.

Van den 13den. Het zal voor alle kenners en liefhebbers der kunst een belangrijk berigt zijn, dat het Z. M. den Koning is mogen gelukken met een der schoonste voortbrengselen van *Raphaël*, Zr. Ms. reeds zoo vermaarde galerij te verrijken. Het is een dier kunstgewrochten, waarin die Vorst der schilderkunst boven anderen de zege heeft weggedragen, *het kind Jezus*, *de H. Maagd* en *de H. Johannes.* Dit stuk is afkomstig uit de beroemde verzameling van *Lucien Bonaparte*, te Rome. Allen, die dit werk van den verheven geest en het groot penseel van Italie reeds mogten zien, zijn opgetogen daarover, en rekenen zich gelukkig *Raphaël* te kunnen bewonderen.

Met nog drie andere schilderijen is de galerij van Z. M. opgeluisterd, het eerste stelt voor de *H. Maagd met het kind Jezus*, *St. Sebastiaan* en *St. Roch.* Het wordt voor het meesterstuk van *Lucivé* gehouden.

Een ander schilderij van *Imola* (leerling van *Raphaël*), is mede eene heilige familie; en eindelijk een uitmuntend voortbrengsel van *Arnebal Carrache.*

Door deze stukken heeft de echt Koninklijke galerij eene allerbelangrijkste aanwinst gedaan.

AMSTERDAM, *den 13 November.* Nog altijd zijn, volgens de jongste berigten, de eigenlijke vijandelijkheden in Zwitserland niet begonnen. Wel zegt een brief van den 8sten uit Bazel, in het *Journal des Débats*, dat Zuricher troepen, na een voorposten-gevecht, waarin zij de overhand behouden hadden, de stad Zug ingenomen hebben, en dat door het hoofd-korps der bonds-armee al het land, dat buiten de linie der Reuss en Emme, waarachter de Katholijken zich verschanst hadden, bezet is, doch alsnog worden deze tijdingen door geene brieven uit Bern, van waar de dagteekeningen, trouwens ook niet verder dan tot den 7den gaan, bevestigd. Van den uitslag der gebeurtenissen op den St. Gothard heeft men ook nog geen zeker berigt. Een brief in den *Constitutionnel* merkt aan, dat de schending van het Tessiner grondgebied, waarop de schermutseling gevolgd is, door de troepen van Uri gepleegd is vóór dat de Landdag het besluit van uitvoering genomen had, dat dus het Zonderbond den oorlog begonnen heeft en wel met eenen aanval van Katholijken tegen Katholijken.

— Te Parijs houdt men zich nog steeds voornamelijk met den zelfmoord van den Ambassadeur *Bresson* bezig. De *Constitutionnel* schrijft dien aan spijt en teleurstelling toe. Volgens dat blad had de Heer *Bresson*, meenende dat de Britsche invloed in Spanje op blijvende wijs gezegevierd had, voor de ambassade te Madrid bedankt, maar naar die te Londen gestaan. Deze was hem, hoezeer hij eene reis naar Engeland gedaan en zich aldaar, zoo hij verzekerde, op goeden voet met Lord *Palmerston* geplaatst had, door den Minister *Guizot* geweigerd geworden, en daar hij zonder eigen vermogen is had hij het gezantschap naar Napels moeten aannemen, waar het verdriet hem tot zijn wanhopig besluit gedreven had.

HOORN, *den 8 November.* Door uitmuntend fraai herfstweder begunstigd, heeft thans alhier de te regt beroemde grootе najaars-beestenmarkt plaats. Verscheidene duizenden runderen zijn gisteren en heden ter markt gebragt en er heeft een levendige handel in alle soorten plaats. De prijzen zijn, hoewel nog vrij hoog, echter lager dan zulks voor eenige weken te verwachten scheen, terwijl het verkochte vee grootendeels naar Zuid-Holland, Utrecht, Belgie en Frankrijk wordt gevoerd, zijnde er uit Gelderland en Overijssel weinig koopers, hetgeen onze stad aan de havenzijde minder levendigheid en vertier dan gewoonlijk bezorgt, daar nu nauwelijks een twintigtal zoogenaamde koeschepen zijn aangekomen en zullen bevracht worden, terwijl anders alle buiten- en binnen-havens met die vaartuigen letterlijk waren opgevuld. De hooge prijzen van het hoornvee, gevoegd bij de vrees voor de in deze streken nog niet geheel verdwenen longziekte, schijnen hiervan de voornaamste oorzaak te zijn.

Op onze wekelijksche korenmarkten is de aanvoer verbazend groot en de prijzen zijn dalende.

Even zoo is het met de kaas; dit artikel heeft in den tijd van nog geen zes weken eene merkelijke prijsvermindering ondergaan, zijnde van *f* 25½ tot op *f* 18 per 100 ponden gedaald.

ASSEN, *den 11 November.* Met leedwezen voorzeker zullen alle oudheidkundigen in ons vaderland vernemen, dat in eene den 5 dezer gehouden vergadering der Marktgenooten van Rolde, ondanks het protest van eenigen hunner, met meerderheid van stemmen is besloten, de beide aldaar op den esch gelegene *Hunnebedden* met den daarbij behoorenden grond publiek aan den meestbiedende te verkoopen; en zulks niettegenstaande men zich over de waarde dier reusachtige steenen bij de voorgenomene scheiding en verdeeling der bedoelde Markte niet heeft kunnen vereenigen.

Onmogelijk toch zal het zijn, daarna deze Hunnebedden, welke tot dus verre het massaal eigendom waren der gezamenlijke Marktgenooten, voor slooping te behoeden, tenzij dezelve door het provinciaal of plaatselijk bestuur worden aangekocht, waarvoor echter weinig hoop schijnt te bestaan.

Zoo zullen wij dan misschien deze grijze gedenkteekenen zien vernietigen, welke zelfs het Vandalismus der middeleeuwen heeft gespaard, en waarop te vergeefs de vernielende tand des tijds zijne kracht heeft beproefd.

LEEUWARDEN, *den 15 November.* De nacht van Zaturdag den 13 op Zondag den 14 dezer, was voor vele huisgezinnen in deze stad allernoodlottigst. Tusschen 2 en half 3 ure in den nacht werden de inwoners derzelve door het slaan der alarmtrom, het geklep der brandklok, het aanslaan van de ratelaars en het dof geroep van brand! uit hunnen eersten slaap gewekt. De door den vellen gloed roodgekleurde lucht, toonde al aanstonds dat de brand met hevige woede was uitgebarsten en met schrik vernam men dat de fabrijk van de heeren *H. & J. Heuveldop*, waarin zoo wel een chicorei-fabrijk als eene weverij en spinnerij van wollen en katoenen stoffen was gevestigd, in volle vlam stond. Vreeselijk woedde het vuur, door de brandbaarheid der aanwezige grondstoffen en turf, op eene onrustbarende wijze gevoed, en weldra zag men in, dat aan het brandende gedeelte geene redding mogelijk was. Gelukkig was het weder stil, het water nabij, de orde bij de brandspuiten en derzelver manschap uitmuntend, en de waakzame zorg van de schutterij en andere authoriteiten voor het behoud van orde, onvermoeid, zoodat het gelukken mogt de in de onmiddellijke nabijheid staande woonhuizen, bergplaatsen van verwstoffen en andere aan het brandende gebouw belendende fabrijken te behouden. Vooral hebben sommige mannen, die zich op den molen, die op de fabrijk geplaatst is, bevonden, en dezen, die reeds door het vuur was aangestoken, met inspanning van alle krachten, gered hebben, eene onverschrokkene heldhaftigheid betoond, daar, indien de brand een locaal verder was voortgerukt, hun den terugtogt van dit punt onmogelijk zou zijn geweest. Een derzelve *A. van der Wal* is bij die gelegenheid van den molentrap gevallen, maar gelukkig niet ernstig bezeerd. — Door de doeltreffende maatregelen en onder begunstiging van de windstilte was men den brand vrij spoedig meester. Volgens ons berigt is, was het verbrande verzekerd, maar het verlies is evenwel zeer betreurenswaardig, zoo wel voor de eigenaars, die gedurende eenen geruimen tijd in de onmogelijkheid zullen zijn hunne fabrijk voor dat gedeelte aan den gang te houden, als voor de menigte arbeiders, die, naar wij meenen, ten getale van ongeveer honderd personen, door dit noodlottig ongeval van arbeid en broodwinning zijn beroofd, in een saizoen waarin de verdienste zoo hoogst noodig is.

— Op gisteren overleed alhier, de heer mr. *Johannes Schik*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Griffier der Staten van Vriesland. Sedert een tiental jaren werd deze belangrijke betrekking, door den waardigen man op eene wijze vervuld, die in alle opzigten, de kenmerken van bekwaamheid en naauwgezette pligtsbetrachting in zich vereenigden. De maatschappij mist hierdoor een harer voortreffelijkste leden en dit gewest een ervaren en onvermoeid bevorderaar harer belangens en welvaart. — Zijn afsterven verwekt belangstelling en deelneming bij alle weldenkenden, daar onbetwistbaar Kerk en Staat, een harer nuttigste leden heeft te betreuren.

— Mede bezweek in dien zelfden nacht voor het geweld zijner ongesteldheid, de welsprekende Deken van de orde der advokaten, bij het Provinciaal Geregtshof van Vriesland, en Arrondissements-Regtbank te dezer stede, den Heer Mr. *Georgius Lambertus Feijens*, lid van den Raad dezer stad, een man van wiens grondige regtsgeleerdheid, gepaard met uitgestrekte kundigheden in verschillende vakken van kennis en wetenschap, zijn verlies in meer dan een opzigt hoogst treurenswaardig mag genoemd worden.

— Op Donderdag avond den 11 November jl., werden de Winteravond-Vergaderingen van het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde geopend met eene redevoering van den Heer *J. van Leeuwen*, over *Hans Willem van Aijlva* en zijne krijgskundige verdiensten; terwijl verschillende mededeelingen van onderscheiden aard van de belangstelling in den bloei des genootschaps en de werkzaamheid der leden getuigden.

— Naar men verneemt, zullen in deze week de voorstellingen in den Schouwburg alhier, thans aan de vereeniging, onder den naam van *Archimedes* behoorende, onder directie van den Heer *van der Linden*, eenen aanvang nemen. Zoowel het personeel als het repertoire doen voor dezen winter van deze aangename en leerzame uitspanning iets goeds verwachten.

— In een schrijven van Oldeboorn van den 12 November jl., wordt de opmerkelijke bijzonderheid medegedeeld, dat op die plaats, welke tusschen de 1700 en 1800 bewoners telt, sedert den 16 Augustus dezes jaars tot de dagteekening van dien brief, geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad, terwijl het bovendien opmerking verdient dat de op dien 16 Augustus overledene, eene vrouw was van meer dan 80 jaren oud.

— Bij resolutie van 27 October jl., heeft de minister van finantiën den heer verificateur voor de comptabiliteit te kennen gegeven, dat de wet alleen onderscheidt tusschen *vilten* hoeden en *andere*; dat het mitsdien niets tot de zaak afdoet, uit welke grondstof het vilt is gemaakt, en dat derhalve de *koeharen hoeden*, voor zoo veel de betaling van regten betreft, moeten worden gerangschikt onder de rubriek *vilten hoeden*, belast op den invoer met 50 cents per stuk.

— Het verslag over den staat der hooge, middelbare en lagere scholen in 1845, door de Regering ingevolge de Grondwet aan de Kamer gezonden, behelst ook eene vergelijkende tabel van den staat van het lager onderwijs in 1835 en in 1845. Daaruit blijkt dat het aantal scholen en schoolgaande kinderen sedert 1835 weder aanmerkelijk is vermeerderd, en dat de vermeerdering van het aantal leerlingen niet slechts heeft plaats gehad in gelijke verhouding met de vermeerdering der bevolking, maar dat de verhouding van het aantal leerlingen tot de bevolking zelve thans gunstiger is dan in 1835, vermits op de 100 inwoners in 1835, slechts 12,04 en in 1845 12,75 kinderen schoolonderwijs genoten.

— Het verzoek om de stad Groningen met loopend gaz te mogen verlichten, is, verzekert men, afgewezen, uithoofde in eene vesting zoodanige verlichting uit een krijgskundig oogpunt niet raadzaam is.

— Van Middelburg wordt gemeld, dat op den 16 dezer de zeildag bepaald is van het fregat *de Rijn*, onder bevel van den kolonel *E. A. Jöhr*, naar Oost-Indiën; welk fregat Z. Exc. den vice-admiraal *J. P. Machielsen*, benoemd om in Oost-Indië den schout-bij-nacht *van den Bosch* te vervangen, als commandant van Zr. Ms. zeemagt aldaar, zal overbrengen. — Op dienzelfden dag is ook de zeiling bepaald van Zr. Ms. schoener *Saparoea*, commandant luitenant ter zee 1ste kl. *A. D. Kluiskens*, mede bestemd naar Oost-Indië.

MENGELWERK.

Historie van het Schaakspel.

Schaakspel, eene benaming, welke afkomstig is van het Perzische woord *Schach* of *Schah*, dat *Koning* beteekent. Dit spel is zonder twijfel het schoonste en edelste van alle spelen, en scherpt den geest in niet geringe mate. Het wordt gespeeld op een bord (Schaakbord) van 64 ruiten, en gewoonlijk door twee spelers, die ieder zestien stukken van twee verschillende kleuren hebben. De stukken van ieder speler staan in twee rijen waarvan de voorste bestaat uit acht pionnen (in het Duitsch *boeren* genaamd). De Koning, het voornaamste stuk, welks verlies, dat van het gansche spel is, heet in het Perzisch *Schah*; de Koningin (Duitsch ook *Jungfrau* of *Dame* geheeten) wordt bij de Oosterlingen *Phars*, *Pherzan* of *Phers* d. i. veldheer of vizier genoemd, waaruit *Fercia* in het middeleeuwsche Latijn, *Fierce* of *Fierge* in het oud Frankisch en *Vierge* is ontstaan. Zij staat nevens den koning op het veld van hare kleur, kan zich naar alle rigtingen bewegen, volgens de regelen van alle andere stukken, met uitzondering alleen van het paard, en is bij gevolg het sterkste stuk op het gansche bord. De *raadsheeren*, Duitsch *Läufer*, in het Fransch *fou* en Engelsch *bishop*, worden door de Oosterlingen *pil* of *pi*, d. i. olifant, genoemd. De *paarden* hebben eene springende beweging, en worden in het Oosten *ruiters*, in het Fransch *cavaliers*, in het Engelsch *knight* en in het Duitsch *springer*, genoemd. De *kasteelen* of *torens* heeten in het Duitsch *Thürme*, in het Italiaansch *roc*, in het Fransch *tour*, in het Engelsch *castle.* Het doel van den schaakspeler is den koning der tegenpartij meester te worden, waardoor een einde gemaakt wordt aan het spel, al had de tegenpartij overigens ook nog alle zijne stukken. Het gebruik wil echter, dat men, zoodra een stuk den koning, bij velen ook de koningin, bedreigt, zulks te kennen geeft door den uitroep: *schaak den koning!* In dit geval moet de tegenpartij zijnen koning dekken, indien hij zulks doen kan, of anders denzelven verplaatsen. Indien de koning schaak wordt gezet door een paard, moet hij altijd verplaatst worden, dewijl het paard alleen over andere stukken springt. Indien de koning niet meer gedekt of verplaatst kan worden, zonder bij de verplaatsing onder het bereik van een ander vijandelijk stuk te vallen, wordt hij mat of schaakmat genoemd, en is het spel ten einde. Indien echter de eene speler slechts den koning alleen overhoudt, en deze, zonder schaak gezet te zijn, zich niet meer kan bewegen, zonder in het bereik van een vijandelijk stuk te vallen, dan heeft de tegenpartij het spel niet gewonnen. Somtijds staat het spel zoodanig, dat geen van de beide spelers het winnen kan, zoodat zij eene nieuwe partij moeten beginnen. Indien een pion den tegenovergestelden rand van het Schaakbord bereikt, kan men denzelven inruilen tegen ieder verloren stuk, alware het ook de Koningin. Het zoogenaamd *roqueren* is eene verplaatsing van Koning en Kasteel, welke echter niet geschieden mag, wanneer de Koning reeds verplaatst is, of wanneer hij schaak staat.

In verschillende landen, wordt het schaakspel met verschillende afwisselingen gespeeld. Men schaakt ook wel met vier personen van welke twee tegen de andere twee spelen, hetgeen natuurlijk het spel nog belangrijker en ingewikkelder maakt. Ongemeen moeijelijk is het daaruit ontstane *Koerierspel* met vier en twintig figuren, op een bord van zes en negentig vakken, en het nog meer ingewikkeld *krijgspel* door VENTURINI uitgevonden. Er is menig werk over het schaakspel verschenen, gelijk blijkt uit de *Bibliothek des Schachspiels*, *Verzeihniss aller Werke die uber das Schachspiel im Druk erschienen sind*, *door* OETTINGER, Leipzig, 1844.

Ten aanzien van de uitvinding van dit spel, loopen de meeningen zeer uiteen. Velen schrijven dezelve toe aan PALAMEDES, toen hij zich voor *Troje* bevond, anderen aan eenen zekeren Hindostanschen koning, die zijne uitvinding, aan CIJRUS zoude hebben medegedeeld. De *Chinezen*, beweren, dat het schaakspel uit *Indië* tot hen gekomen is, en inderdaad heeft men hetzelve onheuchelijke tijden in *Indië* gekend. De *Arabieren* berigten, dat hetzelve in *Indië* werd uitgedacht, omstreeks het jaar 226 na J. C., als eene soort van wraakoefening tegen koning ARTAXERXES, die het damspel zoude hebben uitgevonden. Anderen melden eindelijk, dat het schaakspel omstreeks 400 jaren vóór J. C., werd uitgevonden door eenen bramier SISSA, ten einde den toenmaals regerenden koning SCHNECHIAM, die het volk bij elke gelegenheid zijne minachting deed gevoelen, te leeren, dat een vorst ontbloot is van alle kracht en invloed, ten zij hij door het volk geschraagd en ondersteund worde. De koning was, naar men verhaalt, met de uitvinding van SISSA, zoodanig ingenomen, dat hij hem toestond, een verzoek voor te dragen, waaraan hij onvoorwaardelijk zoude voldoen. SISSA verzocht toen, dat men hem op één veld van het schaakbord een graankorrel zoude geven, terwijl men voorts in eene geometrische progressie (d. i. 1, 2, 4, 8, 16, enz.) daarmede voortgaan moest tot het 64ste veld toe. De Koning achtte dit verzoek zeer gering, maar was daarom ook zeer verbaasd, toen men uitgerekend had, dat het geheel 18,000,000,000,000,000,000, graankorrels zoude bedragen, d. i. eene uitgestrektheid van 2200 vierkante mijlen, ter hoogte van dertig voeten met graan belegd, zoodat de graanoogst over de gansche wereld nog niet voldoende zoude zijn, om den eisch van *Sissa* te voldoen.

Zonder omtrent de verschillende meeningen over den oorsprong van het schaakspel te kunnen beslissen, schijnt het echter wel zeker te zijn, dat hetzelve in *Indië* uitgedacht is geworden. De *Romeinen* leerden hetzelve kennen op hunne krijgstogten in *Azië* en waarschijnlijk was hun ludus latronum of latrunculorum niet anders, dan dit spel: hetzelve werd voornamelijk door hunne militairen

gespeeld. Desniettemin scheen het schaakbord niet veel opgang gemaakt te hebben in *Europa*, of welligt ook wel weder in het vergeetboek te zijn geraakt, tot dat KAREL DE GROOTE hetzelve weder terugriep in het geheugen. Tegen het einde der elfde eeuw, waren de Saraceenen oorzaak, dat men in *Constantinopel* en *Spanje*, weder veel schaak begon te spelen. De bekende TAMERLAN, die 110 velden of ruiten aan het schaakspel gaf, was zeer verzot op dit spel. Onder de beroemdste schaakspelers van lateren tijd, bekleedt PHILIDOR in Londen, in het laatst der XVIII eeuw, eene eerste plaats; hij heeft een werk over het schaakspel geschreven, en mag als de wetgever op dit gebied beschouwd worden. STAMMA-BEL, GIACOMO GRECO en hertog AUGUST VAN BRUNSWIJK-LUNENBURG waren ook vermaarde schaakspelers; de laatstgenoemde heeft het volledigste werk over dit belangwekkend spel geschreven (*Steganographie*, Lunenburg, 1624). DON JUAN D'AUSTRIA bragt het denkbeeld ter bane, om dit spel met levendige figuren te spelen, en de keizer van *Marokko*, die dit zonderlinge denkbeeld wilde verwezenlijken, speelde inderdaad eene partij schaak met slaven, die hij eigenhandig onthoofde, zoodra hij hen volgens de regelen van het spel genomen had. FREDERIK DE GROOTE en zijn broeder HENDRIK waren ook hartstogtelijke liefhebbers van het schaakspel, en speelden zelfs in het veld meermalen met elkander door middel van koeriers. In de laatste tijden, heeft zich vooral de majoor DE LATOURDOMNAIJ bekend gemaakt als een voortreffelijk schaakspeler; hij speelde twee onderscheidene partijen tegen sterke schakers, zonder schaakbord te kunnen zien, onthield den stand der beide partijen volkomen, en behaalde de overwinning op de beide tegenspelers.

De schaakclubbs dragen veel daartoe bij, dat de liefde voor dit spel niet verloren gaat. Ook in ons vaderland bestaan onderscheidene zoodanige vereenigingen, waarin reeds menig geoefend schaker genoemd is geworden. In *Engeland* heeft men zelfs de electro-magnetische telegrafen te baat genomen, om op verwijderden afstand eene partij schaak te kunnen spelen. Men heeft in *Duitschland* een dorp, *Ströbeck* genoemd, niet verre van *Halberstadt*, waar de boeren het zoogenaamde groote schaakspel tegen de beroemdste schakers spelen. Eene soort van schaakspel, *skak* genoemd, was reeds in de vroegste scandinavische oudheid bekend; in de sages wordt herhaaldelijk gewag gemaakt van dit spel, als een tijdverdrijf van de scandinavische helden.

Voor omtrent vijftig jaren heeft KEMPELEN een werktuig in de gedaante van een Turk vervaardigd, die door zijn juist en zeker spel de bewondering der eerste schaakspelers en werktuigkundigen wegdroeg, zonder dat aan iemand het geheim bekend werd. Men herinnert zich nog wel die kunstige automaat, die tegen de sterkste spelers publiek speelde, tot verbazing van alle aanschouwers, niet wetende dat onder de tafel, waarop het schaakbord stond, een levendige automaat verborgen was.

BLEDDEN UWT MIJN SCHRIEW-BOECK,

TROG

R. WINDSMA,

Schoalle-Maester to Wolsum.

Onder dezen titel is bij den Boekhandelaar HOLTKAMP te Sneek uitgekomen eene Verzameling van Friesche Dichtstukjes door den Heer WINDSMA, op onderscheidene tijden en op verschillende onderwerpen vervaardigd, waarvan reeds eenigen vroeger in de Jaarboekjes waren geplaatst. Eenigen zijn oorspronkelijk, anderen uit Hollandsche en Duitsche Dichters overgebragt. Wat de spelling betreft is GIJSBERT JAPICKS gevolgd, om dat de Vervaardiger het er voor houdt, dat die spelling zoo goed als eene en beter dan anderen aan het oogmerk voldoet.

Onder deze Versjes zijn er, gelijk de Dichter zelf zegt, die niet zoo glad van de naald gekomen zijn, doch sommigen zijn van deskundigen geprezen. Wij treden in geene beoordeeling, maar wij prijzen elke poging van den Heer WINDSMA, reeds gunstig bekend door zijne poëtische voortbrengsels, om de Friesche taal te verheffen en meer en meer in gebruik te brengen, waartoe dan ook deze Bladen zeer doelmatig zijn. Het is eene verscheidenheid van ernst en boert, die niet ongevallig is, en men zal aan velen geene waarde en verdiensten kunnen ontzeggen, zoo dat dit boekske aan ieder, die belang stelt in Taal en Poezij, wordt aanbevolen.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij voornemens is, om onder nadere approbatie van het *Departement van Kolonien*, bij inschrijving, in het openbaar *AAN TE BESTEDEN*, de LEVERING van de onderstaande **GOEDEREN**, benoodigd voor de Dienst van 's Rijks Oost-Indische Kolonien, als:

75200	Ned. ℔	Plat STAAF-IJZER.
51600	» »	Vierkant » »
25600	» »	Rond » »
54000	» »	BAND-IJZER.
3500	» »	PLAAT-IJZER.
1500	» »	HOEK-IJZER.
50000	» »	GIET-IJZER.
6250	» »	STAAL.
17500	» »	GIET-LOOD.
1000	» »	PLAT-LOOD.
500	» »	SPIAUTER.
		VERFWAREN:
10757	Ned. K.	Ongekookte LIJN-OLIE.
4280	» »	Gekookte » »
300	» »	Beste Blanke LEVERTRAAN.
157	Vaten	Zweedsche TEER.
160	»	KOOL-TEER.
70	»	en 1 Vaatje PEK.
50	Vellen	BLAASBALG-LEDER.
200	Ned. ℔	Bruin PAARDEN- en PINKEN-LEDER.
100	» »	Bruin en zwart TUIG-LEDER.
50	» »	Zwart PINKEN-LEDER.
15	» »	ZEEMLEDER.
25000	» »	COAKS.

De Inschrijvings-Billetten, behoorlijk op gezegeld Papier geschreven en voor ieder perceel afzonderlijk, zullen vóór of op den 29 *dezer*, des middags ten *twaalf* ure, *Vrachtvrij* moeten worden ingeleverd, aan het Lokaal der Maatschappij te *Amsterdam*, zullende na dien tijd geene Billetten meer worden aangenomen en onmiddellijk tot de toewijzing worden overgegaan.

De Voorwaarden, waarnaar de levering moet geschieden, liggen ter inzage der belanghebbenden, ten Kantore der Directie te *Amsterdam* en bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*.

Amsterdam, den 11 November 1847.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
T. SCHUURMAN, *Direct. fung. Secretaris.*

De Heeren GOLL & COMP., brengen ter kennis van de Houders *der Weener Certificaten*, dat ten gevolge der te *Weenen* plaats gehad hebbende **LOTINGEN** der oude gevestigde Schuld, de onderstaande Originele Weener Bank-Obligatien, uitmakende een gedeelte van het onderpand van gemelde Administratie van Weener Certificaten zijn *UITGELOOT*, als:

In de trekking van 2 November ll.. serie 79.

No.	No.	No.	No.	No.	No.
71754.	71793.	71839.	71881.	81972.	72043.
71760.	71799.	71847.	71882.	71973.	72048.
71763.	71800.	71850.	71902.	71986.	72052.
71764.	71801.	71870.	71915.	71996.	72055.
71767.	71802.	71873.	71927.	72005.	72067.
71771.	71809.	71874.	71944.	72015.	72115.
71785.	71817.	71875.	71946.	72022.	
71787.	71818.	71876.	71953.	72035.	
71789.	71826.	71879.	71965.	72040.	
71791.	71828.	71880.	71970.	72042.	

56 Obligatien ieder à fl. 800 . . . . fl. 44800 —
Waarbij gevoegd het overgebleven saldo van vroegere Uitloting fl. 50 —

Uitmakende een gezamenlijk bedrag van . . . . fl. 44850 —

of Holl. Cour. . . . , *f* 56062,50.

En dat zoo spoedig doenlijk zal worden overgegaan tot de *Uitloting* ten overstaan van de Notarissen COMMELIN & WEIJLAND, van een zoo nabij mogelijk getal Certificaten, waarvan de Nummers als dan onmiddelijk zullen worden bekend gemaakt.

Amsterdam, den 12 November 1847.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

TOT OPENING VAN HET TOONEEL.

Op Zaturdag den 20 November 1847: No. 1 van het Abonnement: DE GROOTE WERELD EN GOEDHARTIGHEID, Tooneelspel in 4 Bedrijven, van *F. W. Zeegler*. Vooraf gegaan door: OORDEELT NIET VOOR DAT HET TIJD IS, Blijspel met Zang in één Bedrijf, door *J. de Ruack*.

Tusschen beiden zal door den Directeur J. VAN DER LINDEN, aan het Publiek eenige weinige Dichtregelen worden voorgedragen.

Aanvang ten 6 ure precies.

*** Getrouwd te Beetsterzwaag, den 8 November 1847:
D. S. HOLLENGA, *van Almenum*, en
G. H. DE BOER, *van Gorredijk*.

*** Getrouwd:
J. VAN DER VEGT, *Pred. te Bolsward*, Wedr. van J. M. BROUWER, en
J. P. DE VRIES.

L. TIDDENS, *Pred. te Workum*, Wedr. van M. WAARDENA, en
W. M. VAN DER VEGT.

Bolsward, den 10 November 1847.

Bloedverwanten en Vrienden in en buiten de stad worden vriendelijk verzocht deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden verloste van een' welgeschapen ZOON HILTJE P. SIERDSMA, Echtgenoote van
Nieuwland, den 4 November 1847. A. J. BREEUWSMA.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen doch dooden ZOON ADELIA MARIA HOOGBRUIJN, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 7 November 1847. F. PABST.

*** Mijne geliefde Echtgenoote JAKOBJE BAUKES FEENSTRA, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
Sneek, den 7 November 1847. K. J. KROL.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe A. H. B. VOGELSANG, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 9 November 1847. MR. H. HIDDINGA.

*** Heden morgen beviel van een' welgeschapen ZOON, A. D. M. FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 10 November 1847. J. S HANNEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER ALLEGONDA SUSANNA MARIA RUDING, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 12 November 1847. IGNATIUS KUHLMANN.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, CAROLINA HENDRIETTA SEELIG, geliefde Echtgenoote van
Cornjum, den 14 November 1847. R. BEEKHUIS.

*** Het behaagde den Hemelvader, den jongsten onzer Lievelingen, ruim een jaar oud, van ons te nemen.
Nieuwe Niedorp, J. T. TACONIS.
den 7 November 1847. E. RIS.

*** Ten gevolge eener koorts-ziekte van drie weken, overleed heden, in den ouderdom van ruim 24 jaren, mijne dierbare Echtgenoote HINKE RUURDS WARTENA, na eene echtvereeniging van ruim 4 jaren, voor 4 weken vooraf gegaan door haar derde Zoontje van 4 dagen.
Rauwerd, E. H. VAN BORSSUM WAALKES,
den 10 November 1847. *Med. Doct.*

*** Heden avond ruim 5 ure overleed, na eenige weken sukkelen, in den ouderdom van ruim 36 jaren, mijne waarde Zuster TIETJE KLAZES KUPERUS, Weduwe *Wijbren Wijbrens Hoogerhuis*, in leven Kasteleinsche te Marssum, nalatende 3 Kinderen, waarvan de oudste slechts 15 jaren.
Marssum, den 12 November 1847. H. K. KUPERUS.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden middennacht overleed na een langzaam verval van krachten, onze waarde Moeder RINTS EELTJE BOOTSMA, Wed. J. A. ALBERDA, in den gezegenden ouderdom van ruim 82 jaren. Daar wij dubbele reden moeten hebben om dankbaar te zijn, hopen wij op een zalig wederzien.
Loënga, A. J. ALBERDA,
den 13 November 1847. *uit naam van mijnen Broeder en Zuster.*

LEEUWARDEN, den 14 November 1847. In den afgeloopen nacht overleed op het onverwachtst, in den ouderdom van zeven en veertig jaren, de Wel-Edele Gestrenge Heer Mr. JOHANNES SCHIK, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Griffier der Staten van Vriesland.

*** Heden morgen ten half vier ure, overleed zeer zacht, na eene kortstondige ziekte van eenige dagen, en na voorzien te zijn van de Sacramenten der Stervenden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. GEORGIUS LAMBERTUS FEIJENS, in leven Deken van de orde van Advocaten bij het Provinciaal Geregtshof in Vriesland en Arrondissement-Regtbank te Leeuwarden en Lid van de Raad der Stad, in den ouderdom van ruim vijf en vijftig jaren. Drie nog jonge kinderen welke bij mij naliet, betreuren met mij het verlies van eenen zorgdragenden Echtgenoot en Vader.
Leeuwarden, C. M. VAN LOO,
den 14 November 1847. Weduwe FEIJENS.

Opgave der Prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 12 November 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJZEN.	AANVOER.
BOTER, *f* 44,00.	446/4 284/8 98/16.
KAAS *f* 24,50 à *f* 29,00.	395 Ned. ponden.

BOTERPRIJZEN bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 12 November 1847: *f* 44,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 13 November 1847.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	54	$54\frac{1}{2}$	$54\frac{1}{4}$	
Dito dito ..	3 »	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{3}{4}$	$65\frac{1}{2}$	
Dito dito ...	4 »	84	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$	
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »				
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »	161	$162\frac{1}{4}$	$161\frac{7}{8}$	
O. I. Leening	4 »				
BELGIE.					
bij Banc. Belg .	$2\frac{1}{2}$ pCt.				
SPANJE.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	$14\frac{3}{4}$	15	$14\frac{7}{8}$	
Dito onbep. Stuk.	5 »	$13\frac{1}{4}$	14		
»	3 »				
dito Binnenl. à 6/m	3 »	$23\frac{3}{4}$	$24\frac{1}{4}$	24	
Ardoin Coupon		10	$10\frac{3}{4}$		

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.	$21\frac{3}{4}$	$22\frac{1}{4}$	22
Dito dito.....	4 »	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{3}{8}$
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* $\frac{1789}{1816}$	5 pCt.	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{3}{4}$	$104\frac{1}{2}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
Dito bij dito..	4 »	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{2}$
Dito bij *Stiegl.*	4 »	$85\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{16}$
AMERIKA.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.				
OOSTENRIJK.				
Metaliek... . .	5 pCt.			
W.B. bij *G. & Co.*	5 »			
BRAZILIE.				
Leening.... ..	5 pCt.	$81\frac{3}{8}$	$82\frac{1}{4}$	

Grenada $17\frac{1}{4}$, $18\frac{1}{2}$; Peru $15\frac{1}{2}$, 16, $15\frac{3}{4}$; dito Coup. *f* $1\frac{3}{8}$; Mexico $14\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Venez. $32\frac{3}{4}$, $33\frac{1}{4}$, 33; dito onb. Stukken $31\frac{1}{2}$, $32\frac{1}{4}$, 32, dito Uitgest. $9\frac{1}{2}$, 10, $9\frac{3}{4}$.

Binnenl. fondsen waren een weinig flaauwer; Handelmaatschappij hernieuwd, merkelijk gestegen.

5 pCt. Spaansche fondsen zijn iets flaauwer geweest op de koersen van Madrid; 3 pCt. prijshoudend; Peru iets williger; Venezuela op hooger koers van Londen gevraagd en merkelijk beter in prijs; de overige buitenlandsche zonder verschil; zijnde de handel meerendeels van weinig beteekenis.

Bij de op den 3 dezer te Warschau plaats gehad hebbende 14de uitloting der Poolsche aandeelen à 500 fl., zijn de volgende seriën uitgekomen: 127, 138, 323, 326, 362, 440, 576, 724, 1030, 1097, 1121, 1165, 1307, 1397, 1431, 1474, 1612, 2050, 2193, 2322, 2454, 2780, 2800, 2993 en van serie 401 no. 40001 tot 40088. Makende te zamen (met de reeds op 1 Mei ll. in serie 1051 uitgelotene aandeelen no. 105061 tot 105100) 2528 aandeelen, alle betaalbaar 2 Januarij 1848 met 700 fl., moetende de stukken van 55 coupons voorzien zijn. De overige in serie 401 begrepen aandeelen, no. 40089 tot 40100, zijn eerst op 1 Julij 1848 betaalbaar.

Ten gevolge der bovengemelde uitloting, zijn ook die aandeelen La. B, à 200 fl., welke tot onderpand van sommige derzelve zijn uitgegeven en dien ten gevolge boven regts op het lot hetzelfde nommer dragen, betaalbaar den 2 Januarij 1848 met 200 fl.

De regthebbenden op de navolgende, Ameland aan strand gespoelde GOEDEREN, als:

Drie einden *Ankertouw*, een dito *Ketting*, vier *Hoofdtouwen-Want*, een *Stag*, twee *Mantels*, eenig gekapt loopend *Touwwerk*, zes *Blokken*, een *Anker*, een *Fok*, een *Kluiver*, een stuk *Grootzeil*, een gebroken *Mast*, een *Gaffel*, eene *Boegspriet*, een *Braspil* en eene partij *Wrakhout*; alles afkomstig van een, op den 7 October 1847, verongelukt onbekend Tjalkschip; — worden bij deze uitgenoodigd dezelve te reclameren bij den Heer Grietman van Ameland, als belast met de functien van Opperstrandvonder aldaar.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van het dorp Wijckel, op Zaturdag den 20 November 1847, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk aldaar, ten einde:

1°. Vast te stellen de Begrooting der Kerkvoogdij over 1848.

2°. Te benoemen eene Commissie tot opneming der Rekening over 1847.

Balk, den 10 November 1847. *Grietman en Assessoren voornoemd,* G. R. G. v. SWINDEREN. *Van wege dezelven,* W. J. HEMSING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, convoceren bij deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Oudeschoot*, *Nieuweschoot*, *Rottum*, *Katlijk* en *Mildam*, om bijeen te komen in het Kerkgebouw te *Oudeschoot*, op Donderdag den 25 November 1847, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan:

1°. Op te nemen en, bij welbevinding, te arresteren de rekening der Kerkvoogdij-Administratie over 1846; —

2°. Vast te stellen de Begrooting voor 1848; —

3°. Eenen nieuwen Kerkvoogd te benoemen voor Jonkheer *D. Engelen*, als zoodanig aftredende; —

Voorts te delibereren en te besluiten over die punten, welke alsdan verder ter tafel zullen worden gebragt.

Heerenveen, den 10 November 1847. *Grietman en Assessoren voornoemd,* DE BLOCQ VAN SCHELTINGA. *Van wege dezelven,* A. VAN DER LAAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN MENALDUMADEEL, maken bij deze bekend dat door het vertrek van *J. Snijder*, naar Garijp, de post van Onderwijzer c. a., te *Schingen* en *Slappeterp* is vacant geworden, weshalve Sollicitanten van eenigen Rang worden uitgenoodigd, om zich vóór den 1 December e. k., in persoon of met vrachtvrije brieven aan te melden, ter Secretarie der Grietenij te *Menaldum*, onder overlegging van hunne acte van Rang, attestatie van goed gedrag en van practische bekwaamheid, de laatste afgegeven door hunne School-opzieners.

De voordeelen aan deze betrekking verbonden zijn:

1. 150 Guldens uit de Kerkvoogdij Beurs en 30 Guldens uit de Grietenij-kas, zoo mede de Schoolgelden van p. m. 20 leerlingen, ieder 80 Cents in de drie maanden.

2. Het gebruik van een Huis en Tuin, groot ongeveer 18 roede, waarvan de Grondbelasting uit de Kerkvoogdij-Beurs wordt betaald, alsmede het regt om 1 bunder 10 roede Land, uit de Kerkeplaats, jaarlijks met Aardappelen te bebouwen, tegen genot van de halve Vrucht.

Het vergelijkend Examen tot hetwelk geene andere Sollicitanten toegelaten worden, dan die de verlangde stukken tijdig zullen ingezonden hebben, zal plaats grijpen op den vijftienden December 1847, des morgens ten 9 ure, ter Grietenij-Raadhuizinge te Menaldum.

Menaldum, den 15 November 1847.

G. T. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG. *Ter ordonnantie van dezelven,* A. G. VAN DALSEN FONTEIN.

DE VOOGDEN EN VOOGDESSEN VAN HET NIEUWE STADS WEESHUIS te *Leeuwarden*, gedenken aan de minst inschrijvenden, aan te besteden:

Het leveren van GROENE, WITTE en GRAAUWE ERWTEN, WITTE en BRUINE BOONEN, GEPELDE GARST, ROGGENBROOD, RUNDVLEESCH, RUNDERVET, WITTE KOOL, WORTELEN, KOOLRAPEN, SELDERIJ en PATENT-OLIE, over het geheele jaar 1848, ten behoeve van gemeld Gesticht benoodigd.

Wie hieraan gading maken, moeten daarvan, bij een gesloten Billet, inhoudende den aannemingsprijs van ieder artikel afzonderlijk, aan het genoemde Weesgesticht opgave doen, vóór of uiterlijk op Maandag den 22 November aanstaande, des voormiddags; kunnende aldaar van heden af de Voorwaarden van aanbesteding worden gelezen.

Leeuwarden, den 10 November 1847. C. ALBARDA, *Rentmeester.*

HET COLLEGIE VAN REGENTEN OVER HET HUIS VAN ARREST te *Sneek*, zal, op Donderdag den 18 November e. k., des voormiddags ten elf ure, in gemeld Huis, onder nadere goedkeuring, aanbesteden: Het leveren der BENOODIGDHEDEN tot onderhoud en verpleging der Gevangenen, over het jaar 1848. Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod, ingevolge daaromtrent *vastgestelde Voorwaarden*, welke van af heden, en tot één uur vóór de aanbesteding, in voornoemd Huis ter lezing zullen liggen. De Billetten van inschrijving moeten op zegel geschreven en gesloten, in het Huis van Arrest voornoemd worden bezorgd, uiterlijk vóór elf ure van dien dag.

Sneek, den 9 November 1847. *Namens het Collegie van Regenten voornoemd,* KEUCHENIUS, *Lid en Secretaris.*

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Woensdag den 17 November aanstaande, des avonds ten 6 ure, in de na te melden Herberg, bij verhooggeld, finaal presenteren te verkoopen:

Eene ter nering staande HUIZING en HERBERG, *het Wapen van IJlst* genaamd, met STALLING en BERGPLAATS, staande en gelegen aan de Stads Draaibrug, op het best van de stad IJlst; bij *van der Woude* en *Vrouw* als huurders in gebruik, tot den 12 Mei 1848, en alsdan vrij te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van *f* 1535,25.

De Notaris A. A. LAND, te Schiermonnik-oog, zal, op Donderdag den 18 November 1847, des voormiddags ten tien ure, aan het Pakhuis voor Strandgoederen, in het *Moddergat* bij Pæsens, als daartoe verzocht door den WelEd. Heer U. G. SCHILTHUIS Jz., te Groningen, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

De geborgen TUIGAGIE van het Brikschip *Engeland*, den 31 October 1847 op den N. O. Hoek van Schiermonnik-oog gestrand, gevoerd geweest door Kapt. JOHN PEACOCK, en bestaande voornamelijk in: 20 groote en kleine uitmuntende Zeilen, waaronder nieuwe; 3 zware Ankers, waarbij 2 buitengewoon zware Kettingen, ieder van pl. m. 90 vademen, een Anker met Bout, een Werp-Anker, 2 einden Ankerketting, een best dik Ankertouw, 2 Trossen, 2 Masten, Stengen, eenige Raa's en Gieken, 3 Watervaten, gekapt Hout en Touwwerk, eenige Planken en Blokken enz. enz.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 24 November 1847, des voormiddags ten 11 ure precies, in de Herberg Bentheim, en tegen dadelijke betaling, in het openbaar, presenteren te verkoopen:

116 Balen JAVA KOFFIJ,
28 Potten GEELE KANDIJ, en
25 Vaten HARS.

In onderscheidene kavelingen, alles liggende in het Pakhuis *Aurora*, aan de Noorderhaven aldaar, en van des morgens ten 8 ure, op den verkoopdag te zien. Nader onderrigt bij de Heeren BAREND VISSER EN ZOON en bij den voormelden Notaris.

De Notarissen A. R. ATTEMA, te Wolvega, en J. S. BOKMA, te Akkrum, zullen, ten verzoeke van den Heer Mr. C. J. VAN DER VEEN, Procureur te Leeuwarden, qq., op Woensdag den 24 November 1847 's avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *Kopfer*, te Wolvega, bij voorloopige toewijzing presenteren te verkoopen:

1 Eene ZATHE en onderhoorende WEID- en BOUWLANDEN, met HUIZING en SCHUUR, BOOMEN, BOSCHGEWAS, en verdere PLANTAGIEN, te Wolvega, onmiddellijk bewesten van het dorp; in gebruik bij *H. J. Buitendorp*, groot 13.88.70.

2. Vier bunder HOOILAND, *Halingen*, te Oldetrijne, achter Gapenburg.

3. Ongeveer 8 bunder DITO, aldaar, bij *Gortstra*.

4. ½ in 84,81.90 DITO, *Miente* genaamd, te Nijtrijne.

De goederen sub 3 en 4 zijnde Veenlanden, liggen ten Westen van de Helomavaart, in den aan te leggen grooten Veenpolder; en zulks in perceelen, vrij van huur op de gewone tijden in 1848.

Uit de hand te koop:

Vijf stel weinig gebruikte VLASBRAKEN. Adres bij den Heer L. P. OPPEDIJK, te Woudsend. Brieven vrachtvrij.

HOUTVERKOOPING.

De Notaris Mr. A. VAN SLOOTEN, te Dokkum, zal, op Maandag den 22 dezer, des namiddags ten *half twee* ure, op 6 maanden crediet, buiten de Woudpoort aldaar, presenteren te verkoopen:

Drie ladingen zware EIKEN STAMBOOMEN, benevens eene aanzienlijke partij KROMHOUT; alles zeer geschikt voor Schrijnwerkers, Scheepstimmerlieden enz.; aangevoerd door de Kooplieden *H. & K. Postma*, van Surhuisterveen.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Donderdag den 25 November 1847, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg *op Halfweg*, onder Zweins, bij de eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

1. Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZING, HOVING en HORNLEGER, gelegen bij en onder het dorp Peins, met de Huizing geq. met no. 19, genaamd *Welgelegen*, groot 40 bunder 13 roede 20 el, zoo Bouw- als Weidland; bij de Wed. *L. T. Wiersma* in huur, tot Petri en Mei 1850 voor *f* 1494,50 jaarlijks, boven alle lasten, uitgezonderd de Grondbelasting; waarop geboden is *f* 32,301,37½.

2. Eene STELPHUIZING en SCHUUR, met HORNLEGER, 2 bunder 29 roede vruchtbaar BOUW- en 6 bunder 47 roede 60 el dito WEIDLAND, mede onder Peins en bij het vorige perceel gelegen; bij *L. A. Salverda* en anderen in huur voor *f* 411,70 jaarlijks, boven alle lasten, uitgezonderd de Grondbelasting; ten deele Petri en Mei 1849 en voor het overige Petri 1850 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 6660.

3. Eene HUIZING en STALLING, met HORNLEGER, 5 bunder 17 roede 20 el vruchtbaar WEIDLAND en 5 bunder 46 roede 60 el dito BOUW- en TUINGROND, onder de dorpen Peins en Zweins gelegen; bij *Klaas Langhout* en *Schelte Hijltjes Scheltinga* in huur voor eene gezamenlijke huursom van *f* 305, boven alle lasten, uitgezonderd de Grondbelasting; Petri en Mei 1849 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 4627,75.

Alles in perceelen, welke bij Billetten en Verkoop-Boekjes zijn omschreven.

DEZELFDE, zal, op tijd en plaats voornoemd, veilen en dadelijk finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen onder Peins, sectie B, no. 288, groot 9 roede, genaamd: *het vergeet mij nietje*.

2. 47 roede 60 el vruchtbaar BOUWLAND onder Peins; bij de Wed. *L. T. Wiersma* in gebruik.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Zaturdag den 27 November 1847, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *W. F. de Boer*, te Dronrijp, bij de voorloopige toewijzing presenteren te verkoopen:

1 bunder 17 roede vruchtbaar BOUWLAND, onder Dronrijp; bij *F. L. Wijnia* in huur voor *f* 45,50, tot na het rispen der Vrucht in 1850, alsdan vrij te aanvaarden.

De Notaris P. H. EEKMA, te Driesum, zal, op Zaturdag den 27 November 1847, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Kastelein *Jonker*, in Benthem te Dockum, ten verzoeke van den Heer G. POSTHUMA, te Dockum, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

Eene KOOPMANS HUIZINGE en ERF, staande aan de Breedstraat te Dockum, sectie A, no. 150; Huis en Erf groot 3 roede 40 el; in gebruik bij den mede-eigenaar *Johs. Bernds. Verblans Gorter*, en den 12 Mei 1848 te aanvaarden; staande op *f* 1200.

Uit de hand te huur,

VOOR DEN TIJD VAN VIJF OF ZES JAREN:

Eene florissante GRUTTERIJ, met MOSTARDMALERIJ, PAKHUIS, STALLING, BLEEK enz.; waarin sedert eene lange reeks van jaren die affaire is, en thans nog met goed succes wordt gedreven.

Te bevragen bij den Boekhandelaar SCHAAFSMA, te Dockum. *Brieven franco.*

VEE-VOEDER,

FIJN GEBROKEN LIJNZAAD, eerste soort, is wederom verkrijgbaar te Woudsend, bij L. A. TROMP.

DORDSCHE BIEZEN TE KOOP: het voer voor *f* 14; WERK de 100 bos *f* 8; bij C. KLEIN, te Harlingen. Brieven franco.

Men vraagt tegen Februarij e. k. een' INTREK, op eenen vrolijken stand alhier. Adres letter L, bij den Boekverkooper V. MEURSINGE, te Leeuwarden.

De Ondergeteekenden, Correspondenten der onderlinge BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ, onder Directie van de Heeren DE JONG & Co., gevestigd te *Amsterdam*, belasten zich bij voortduring met het doen verzekeren tegen BRANDSCHADE van GEBOUWEN, KOOPMANS-GOEDEREN en MEUBELEN.

De soliditeit dezer Maatschappij genoegzaam bekend zijnde, achten zij het overbodig hier iets ter aanprijzing bij te voegen.

Leeuwarden, den 15 November 1847. A. BLOEMBERGEN & ZONEN. SCHULTZE.

ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ tegen Brandschade, gevestigd te Zutphen,

goedgekeurd bij Koninklijke Besluiten van 26 Mei 1845, no. 80, en 2 April 1846, no. 101, en gewaarborgd door een Kapitaal van f 500,000, in 500 Aandeelen, ieder van f 1000, alle op naam geplaatst.

Deze Maatschappij verzekert alle ROERENDE en ONROERENDE GOEDEREN, tegen Schade door BRAND, of ten gevolge van dien; zij doet dit *zonder inleg*, tegen eene VASTE PREMIE, in verhouding der risico zeer billijk gesteld.

Bij bouwing in Steen en dekking met Pannen wordt van *f* 1000 in één jaar berekend:

Voor Huizen, waarin geene nering wordt uitgeoefend . . .	*f* 0,80.
» Inboedel daarin	- 0,80.
» Huizen waarin eene weinig gevaarlijke Nering wordt uitgeoefend	- 0,90.
» Boeren Huizen, Schuren en Stallingen	- 1,50.

Andere Gebouwen of Fabrijken, zoo mede roerende Goederen in verhouding tot de risico.

Bij verzekeringen welke voor 6 jaren worden aangegaan en waarvan de Premie in eens bij het opmaken der Polis wordt betaald, zal de Premie slechts tegen 5 jaren worden berekend.

Verdere informatiën zullen gegeven worden door de Agenten der Maatschappij, de Heeren:

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te *Leeuwarden*; D. G. SLOTTJE, te *Sneek*; J. POSTHUMA, te *Harlingen*; A. JORRITSMA, te *Dokkum*.

Te Sneek en Bolsward.

De GEZIGTKUNDIGE *J. GUDENDAG*, zal, *heden* en *morgen* te *Sneek* te spreken of te ontbieden zijn in *den Wijnberg*, en den 18 dezer te *Bolsward* in *den Wijnberg*.

Hij noodigt al diegenen uit die zijnen raad of leiding tot het gezigt behoeven. Bijzonder beveelt hij zijne nieuw uitgevondene AVONDBRILLEN aan.

NB. Na den 18 dezer zal hij weder te spreken of te ontbieden zijn in *de Phoenix* te *Leeuwarden*.

Berigt aan het reizend Publiek,

dat de STOOMBOOT *WILLEM II*, op Vrijdag den 19e van AMSTERDAM, en op Zaturdag den 20 dezer (gedurende dit saizoen) voor het laatst van LEMMER zal afvaren.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de betrekking van INSTITUTRICE aan de School voor Jonge Jufvrouwen te Dockum, welke eerlang, door het vertrek van Mejufvrouw *Rouffaer* naar buitenlands, zal openvallen, zoodra mogelijk weder zal worden vervuld.

De houder van de uitgelootte OBLIGATIE RUSLAND, bij *Hope & Comp.*, no. 68019, kan de Coupon ad *f* 50, versch. 1 Jan. 1847, tegen betaling der kosten, terug bekomen ten Kantore dezer Courant.

Wie eene KOE vermist, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij G. J. SWART, op de Koemarkt te Leeuwarden.

Boekverkooping te Bolsward.

Maandag den 22 November 1847, des namiddags ten 5 ure, zal de Boekverkooper J. HUISINGA, in het Logement *de Wijnberg*, ten overstaan van een bevoegd beambte, publiek veilen en verkoopen: Eene fraaije verzameling

Boeken, Platen en Prachtwerken,

uit de firma NAYLER EN COMP., te *Amsterdam*; welke vooraf zijn te bezigtigen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.